Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător: Petru Harmaniuc)
Dosarul nr. 2ac-403/24
2-22117032-02-2ac-05062024

D E C I Z I E

10 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Dulghieru Dorin
Cojocaru Olga
Grefierul Șpac Iulius

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de către SRL „ARTGRANIT”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT” și Andrei Blănița cu privire la încasarea solidară a despăgubirii cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și cheltuielilor aferente respectivului incident, cu compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului.

La 08 august 2022, SRL „ARTGRANIT” din România a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT” cu privire la încasarea solidară a despăgubirii cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și cheltuielilor aferente respectivului incident, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat, că la 11 mai 2022 SRL „ART-GRANIT” cu sediul în Republica Moldova a încheiat cu SRL „VLADNICOTRANS” contractul-comandă privind transportul rutier de mărfuri nr. Precomanda-09.

Menționează, că potrivit contractului și scrisorii de transport CMR nr.016076, SRL „VLADNICOTRANS” trebuia să transporte din Chișinău, Republica Moldova către destinatarul SRL „ARTGRANIT” din România la Otopeni, plăci din granit, ceramică, marmură, piatră artificială în cantitate de 17 plăci, care le-a cumpărat de la SRL „ART-GRANIT”, fapt confirmat prin Invoice-ul nr.04/2022 din 13 mai 2022.

Susține, că în procesul transportării mărfii, la 17 mai 2022 autocamionul cu numărul de înmatriculare ***** condus de Blăniță Andrei, angajat al companiei de transport SRL „VLADNICOTRANS” a suferit un eveniment rutier în jurul orelor 16.00 în România, localitatea Otopeni, str. Drumul Gării Odăi, Județul Ilfov cu aproximativ 500 m înainte de destinația transportării.

Reține, că la locul producerii accidentului rutier au sosit reprezentanții companiei sale și în urma examinării situației s-a întocmit un procesul-verbal de constatare nr.1 din 18 mai 2022, prin care s-a constatat cauzele defecțiunilor și urmările, precum și cantitatea plăcilor deteriorate. Procesul-verbal a fost întocmit și semnat de către reprezentanții Companiei sale și SRL „VLADNICOTRANS”. Astfel, s-a constatat că a fost deteriorată parțial marfa transportată în timpul transportării din cele 17 plăci au fost distruse 9 plăci.

Afirmă, că după examinarea detaliată a mărfii deteriorate, au fost calculate daunele provocate în sumă de 6 901 euro, care constituie contravaloarea mărfii distruse și 4 500 RON (lei românești) care constituie cheltuielile de transport al mărfii de la locul producerii evenimentului către locul de destinație.

Subliniază, că conform art. 1436 și art. 1448 Codul civil, transportatorul este obligat în momentul preluării bunurilor care urmează a fi transportate să verifice dacă datele din scrisoarea de trăsură corespund cu bunurile preluate, verifică aspectul exterior al bunurilor și ambalajul acestora, precum și modul de încărcare și aranjare a bunurilor în vehicul. Dacă în momentul preluării, transportatorul nu are careva obiecții, atunci se consideră că bunurile corespund cu datele din scrisoarea de trăsură, iar ambalajul, modul de încărcare și aranjare a bunurilor în vehicul este făcută corespunzător.

Atenționează, că SRL „VLADNICOTRANS” nu a avut careva obiecții în momentul încărcării bunurilor, ceea ce confirmă faptul că bunurile au fost încărcate și ambalate corespunzător, iar odată ce accidentul s-a produs în timpul transportării mărfii, pârâta în calitate de transportator este responsabilă de bunurile transportate și urmează să despăgubească destinatarul în valoarea prejudiciului cauzat.

Remarcă faptul, că chiar dacă contractul de transport a fost încheiat între SRL „ART-GRANIT” și SRL „VLADNICOTRANS”, beneficiarul despăgubirilor este SRL „ARTGRANIT” din România, deoarece este destinatarul și proprietarul bunurilor livrate care le-a cumpărat potrivit Invoice-ul nr.04/2022 din 13 mai 2022.

Reiterează, că atât prevederile legislației Republicii Moldova, cât și prevederile Convenției Relative la Contractul de Transport Internațional al Mărfurilor pe Șosele, ratificată prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1318-XII din 02 martie 1993 angajează răspunderea transportatorului în astfel de cauze. Respectiv, SRL

„VLADNICOTRANS” este obligată să-i recupereze paguba pricinuită, prin deteriorarea mărfii în timpul transportării.

Imediat după producerea accidentului și întocmirea procesului-verbal de constatare a informat SRL „VLADNICOTRANS” despre cele întâmplate și a înmânat reprezentantului acesteia o copie a procesului-verbal, însă pârâta a refuzat categoric recunoașterea faptului că marfa a fost deteriorată din vina sa și a refuzat recuperarea prejudiciului cauzat.

La 12 iulie 2022 a remis în adresa SRL „VLADNICOTRANS” notificare, prin care a solicitat repararea prejudiciului, însă această notificare a rămas fără răspuns.

Notează, că marfa transportată a fost asigurată de către SRL „VLADNICOTRANS” la SAR „MOLDCARGO” SA, care a intervenit prin intermediul SRL „CORIS Assistance” la fața locului la 23 mai 2022 pentru stabilirea mărimii daunelor și perfectarea procesului-verbal, fiind inițiat procesul de regularizare a dosarului de daune nr./CMR/2022. Însă, ulterior după ce a contactat SAR „MOLDCARGO” SA, aceasta a menționat că chiar dacă se va stabili survenirea cazului asigurat, plata despăgubirii se va efectua în contul transportatorului și nu a persoanei păgubite, ceea ce vine în contradicție cu art.1872 alin.(1) și art.1880 alin.(5) Codul civil, care prevăd că atât transportatorul cât și asiguratorul sunt obligați să plătească despăgubiri persoanei păgubite. În susținerea acestei poziții vine și scrisoarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.04-5/1922 din 27 iulie 2022.

Astfel, SRL „ARTGRANIT” din România solicită încasarea solidară din contul SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA în beneficiu său a sumei de 6 901 euro cu titlu de despăgubire cauzată în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și a sumei de 4 500 Ron (lei românești) cu titlu de cheltuieli de transportare a mărfii de la locul producerii evenimentului către locul de destinație, precum și a cheltuielilor de judecată (f.d.3-10).

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și S.A.R. „MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT” și Andrei Blănița cu privire la încasarea solidară a despăgubirii în mărime de 6901euro cauzată în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și cheltuielilor aferente respectivului incident în mărime de 4500 RON, cu compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze civile.

Solicitarea apelantului.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 19 martie 2024, prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), SRL „ARTGRANIT” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea.

Argumentele părţilor.

În motivarea apelului reprezentantul părții apelante a indicat, că instanţa de fond a omis să se expună asupra faptului, că la faţa locului producerii evenimentului au sosit reprezentanţii SRL „ART-GRANIT” şi în urma examinării situaţiei s-a întocmit un proces - verbal de constatare cu nr. 1 din 18.05.2022, prin care s-au constatat cauzele defecțiunilor şi urmările, precum şi cantitatea plăcilor deteriorate. Procesul - verbal a fost întocmit si semnat de către reprezentanții SRL „ARTGRANIT” și de reprezentantul SRL „VLADNICOTRANS”, care confirmă că marfa a fost deteriorată în timpul transportării.

A opiniat, că instanţa de fond invocă circumstanţe total eronate despre culpa intervenientului accesoriu SRL „ART-GRANIT”, fără ca să evidenţieze şi să indice cum a fost demonstrată această culpă, or pentru a invoca culpa unei persoane într-o relaţie juridică civilă, este nevoie ca această culpă să fie demonstrată şi să fie confirmată prin probe concludente şi pertinente. La caz însă, instanţa de judecată nu face trimitere nici la o probă sau înscris, care ar demonstra culpa SRL „ARTGRANIT”.

La fel susține, că instanţa de fond eronat a considerat că reclamantul în calitate de beneficiar este obligat să demonstreze că nu există culpa/vinovăţia sa, în faptul că marfa a fost deteriorată în timpul transportării. Unicul fapt pentru ce face trimitere instanţa de fond la procesul-verbal din 18.05.2022, este ca să indice că reclamantul nu a indicat care norme de transportare nu au fost respectate de către pârât.

În acest context a menționat, că reclamantul nici nu are obligaţia să indice careva norme concrete de transportare, or aceste norme sunt indicate în Convenţie şi legislaţia Civilă al RM, iar reclamantul nu este un agent constatator sau altă entitate, iar neindicarea normelor concrete nu duce la nulitatea actelor întocmite și la negarea circumstanţelor de fapt care au avut loc.

La fel consideră, că instanţa de judecată eronat face aluzie de parcă neindicarea unor norme concrete de transportare care au fost încălcate de către transportator, ar duce la înlăturarea răspunderii transportatorului.

Totodată a subliniat, că invocarea instanţei de fond precum că, marfa a fost deteriorată din vina beneficiarului SRL „ARTGRANIT”, fără ca vinovăţia reclamantului să fie demonstrată, este temei pentru casarea hotărârii instanţei de fond.

A accentuat, că unicul lucru în acest litigiu, care a fost făcut pentru constatarea vinovăţiei reclamantului în deteriorarea mărfii este citarea de către instanţa de judecată a prevederilor art. 1449 Cod Civil, însă, acest articol din Codul Civil doar prevede cauzele când transportatorul este exonerat de răspundere, aceste cauze fiind necesare să fie constatate si demonstrate prin circumstanţe de fapt si probe concludente admise în proces. Simpla trimitere făcută la aceste norme nu probează vinovăţia beneficiarului/reclamantului și nu exonerează transportatorul de răspunderea pentru marfa deteriorată în timpul transportării.

Subsidiar a relevat, că în hotărârea contestată, instanţa de fond nu face trimitere nici la o probă sau înscris pe care îşi bazează soluţia, instanța doar citează prevederile

Codului Civil şi a Convenţiei, care sunt favorabile pentru transportator, ignorând celelalte norme corelative, care ar răsturna soluţia instanţei de fond şi totodată omite să facă trimitere la probele care ar susţine soluţia adoptată.

A completat, că toate probele examinate în cadrul procesului de judecată, sunt doar în favoarea reclamantului şi nu există nici o probă, care ar demonstra că marfa a fost deteriorată din cauza beneficiarului SRL „ARTGRANIT". La fel, nu există nici un raport de expertiză sau o altă evaluare care ar demonstra vinovăţia reclamantului şi faptul că plăcile de granit au fost deteriorate din cauza ambalării incorecte.

Consideră, că invocarea instanţei de fond precum că, S.A.R. „MOLDCARGO" SA, este eliberată de plata despăgubirilor de asigurare din cauza că obiectul litigiului nu s-a datorat din culpa SRL „VLADNICOTRANS" este la fel neîntemeiată, or, nu există nici o probă care ar exonera transportatorul de la răspunderea pentru marfa deteriorată.

Totodată, apelanta a remarcat că hotărârea instanţei de fond, nu conţine o motivare clară şi precis şi nu se bazează pe probe, concluziile acesteia fiind doar presupuneri fără suport probatoriu şi juridic.

Prin referința asupra cererii de apel, reprezentantul intimatului SRL „VLADNICOTRANS", avocatul Bobuțac Călin, a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Respectarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 26 februarie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 19 martie 2024, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Poziţia părţilor în cadrul şedinţei de judecată:

Reprezentantul apelantei SRL „ARTGRANIT", avocatul Briceac Ion în ședința de judecată a solicitat admiterea apelului, în baza motivelor de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul intimatei SRL „VLADNICOTRANS", avocatul Bobuțac Călin în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Reprezentantul intimate SAR „MOLDCARGO" SA, avocatul Popescu Ileana în ședința de judecată a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii contestate fără modificări.

Aprecierea instanţei de apel.

Audiind participanții la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar în coroborare cu cadrul legal pertinent aplicabil, Colegiul consideră, căcă apelul este întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărârii, reieșind din următoarele rațiuni.

Potrivit art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Conform art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

De asemenea, potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Colegiul reține că, reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, sarcina instanței de apel este de a examina efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr. 21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești î-i este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri

motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora

În esență, după cum rezultă din materialele dosarului, Completul judiciar a reținut, că la 03 februarie 2022 SRL „VLADNICOTRANS" a încheiat cu SAR „MOLDCARGO" SA contractul privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto nr.M0076/2022, potrivit căruia ultima s-a obligat să asigure transportatorul auto de răspundere survenite în rezultatul prestărilor serviciilor de transport conform condițiilor Convenției „privind contractul de transportare rutieră internațională a încărcăturilor în perioada 03.02.2022-02.02.2023 (f.d.82-84, 141-143).

În temeiul acestui contract, SAR „MOLDCARGO" SA. a eliberat SRL „VLADNICOTRANS" Polița de asigurare de răspundere civilă a transportatorilor auto nr.M0076/2022 din 03 februarie 2022 pentru mijlocul de transport de model „Mercedes BA 06", numărul de înmatriculare ***** și remorca de model „Zandt Cargo Tac-105 cu numărul de înmatriculare ***** (f.d.81, 140).

Colegiul relevă că, materialele cauzei atestă, că la 11 mai 2022 SRL „ART-GRANIT", în calitate de comandatar a încheiat cu SRL „VLADNICOTRANS", în calitate de transportator contractul-comandă privind transportul rutier de mărfuri nr.PreComanda-09, potrivit căruia până la 17 mai 2022 ultima s-a obligat să transporte marfă în cantitate de 3 000 kg, 3.5 MtL, iar comandatarul s-a obligat să achite serviciile de transport în sumă de 400 euro (f.d. 17).

Potrivit scrisorii de trăsură CMR nr. 016076, SRL „VLADNICOTRANS" a transportat cu mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare *****/***** marfa livrată în baza invoice-ului comercial nr.04/2022 din 13 mai 2022 a 17 plăci de granit, marmură și piatră artificială cu greutate 5 410 kg către destinatarul S.R.L. „ARTGRANIT" din România, localitatea Otopeni, care a făcut mențiunea că o parte din marfă a fost deteriorată, neajungând la destinație (f.d.20-21).

Prin procesul-verbal de constatare nr.1 din 18 mai 2022, întocmit de reprezentanții SRL „ARTGRANIT" din România în prezența șoferului transportatorului SRL „VLADNICOTRANS", Blănița Andrei s-a stabilit, că s-a deteriorat marfă în cantitate de 9 plăci din 17 plăci transportate, fără posibilitatea de a fi utilizată conform destinației ca urmare a accidentului produs la o distanță de 500 metri până la locul destinației. Șoferul Blănița Andrei a obiectat în acest proces-verbal că două plăci din poziția trei au fost deteriorate în timpul descărcării (f.d.27-39).

Potrivit calculului costului mărfii deteriorate conform declarației vamale întocmit de SRL „ARTGRANIT" din România constituie suma de 6 901,80 euro (f.d.40).

Ca urmare a evenimentului produs la 17 mai 2022 și anume deteriorarea parțială a mărfii transportate de SRL „VLADNICOTRANS" potrivit scrisorii de trăsură CMR nr. 016076, la 23 mai 2022 SAR „MOLDCARGO" SA. a intervenit prin intermediul SRL „Coris Assistance" pentru stabilirea mărimii daunelor, fiind inițiat procesul de regularizare a dosarului de daune nr.5/CMR/2022 (f.d.28, 50-52, 102-114).

La 19 mai 2022 SRL „ARTGRANIT” din România a înregistrat la SAR „MOLDCARGO” SA somație adresată SRL „ART-GRANIT”, prin care a solicitat achitarea prejudiciului suferit în mărime de 6 901,80 euro, cauzat în urma deteriorării mărfii livrate (f.d.91).

SAR „MOLDCARGO” ca urmare a investigației în vederea stabilirii cauzelor reale de deteriorare a mărfurilor transportate a constatat, că evenimentul produs la 17 mai 2022 în localitatea Otopeni, str. Drumul Gării, județul Ilfov, România cu 500 metri înainte de destinație, de sediul beneficiarului mărfii transportate nu este un caz asigurat conform contractului privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto nr.M0076/2022 din 03 februarie 2022, deoarece potrivit concluziilor specialistului S.A.S. „Pantera Grup” expuse în cadrul dosarului de daune nr.5CMR/2022 din 28 octombrie 2022 s-a stabilit că : 1). Marfa transportată a fost deteriorată ca urmare a defectării carcasului din lemn pe care a fost instalată pentru transportare. Urmele deteriorării carcasului indică faptul că deteriorarea acestuia a avut loc sub greutatea mărfii instalată pe acesta; 2).Cauza deteriorării încărcăturii transportate este instalarea plăcilor de piatră pe un carcas de lemn, rezistența căruia (la marmură și granit) nu este în mod clar proiectată pentru transportarea mărfurilor a cărei greutate depășește de multe ori capacitatea maximă de încărcare; 3). Un motiv suplimentar pentru deformarea încărcăturii este fixarea incorectă a mărfii pentru transport, ceea ce a dus la dezechilibrarea acesteia și la o creștere suplimentară a presiunii asupra carcasului din lemn; 4). Aspectul deteriorării arată semne clare ale unei discrepanțe între rezistența maximă a carcasului din lemn și greutatea totală a mărfii (plăci din marmură și granit) instalate pe acesta. Aceste dovezi indică faptul că deja în timpul încărcării mărfii, varianta unei astfel de evoluții a evenimentelor era evidentă; 5). Din punct de vedere al asigurării, cel mai probabil responsabil pentru deteriorarea încărcăturii se regăsește la cel care a luat decizia și a permis de a instala marfa din piatră pe un carcas din lemn a cărui rezistența nu este în mod clar proiectată pentru o astfel de transportare (f.d.102-114).

La 20 mai 2022 și 12 iulie 2023 SRL „ARTGRANIT” a expediat în adresa SRL „VLADNICOTRANS” cerere și notificare, prin care a solicitat plata despăgubirilor cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate în sumă de 6 901 euro și cheltuielile de transport a mărfii de la locul producerii evenimentului către locul de destinație în sumă de 4 500 lei românești, care au fost recepționate de către ultima la 04 iunie 2022 și 21 iulie 2022, însă notificarea a rămas fără răspuns (f.d.41-47).

Înaintând acțiunea împotriva pârâților SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA, reclamanta SRL „ARTGRANIT” din România a solicitat încasarea solidară din contul SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA în beneficiu său a sumei de 6 901 euro, cu titlu de despăgubire cauzată în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și a sumei de 4 500 Roni (lei românești) cu titlu de cheltuieli de transportare a mărfii de la locul producerii evenimentului către locul de destinație, precum și a cheltuielilor de judecată.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 26 februarie 2024, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „ARTGRANIT” din România.

Examinând materialele cauzei, instanța de apel consideră că prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normelor legale, ceea ce atrage casarea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Conform art. 774 alin. (1) Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

În baza art. 775 alin. (1) Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Conform art. 776 Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 858 alin. (1), (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 1411 Codul civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Conform art. 1432 Codul civil, contractul de transport este constatat printr-o scrisoare de trăsură (conosament sau alt document echivalent).

Conform art. 1434 alin.(1) lit. h) Codul civil, scrisoarea de trăsură trebuie să conțină următoarele date greutatea brută sau cantitatea altfel exprimată a bunurilor.

Conform art. 1435 alin.(1) și (2) Codul civil, expeditorul răspunde pentru toate cheltuielile și prejudiciul cauzat transportatorului din cauza inexactității sau insuficienței:

a) indicațiilor menționate la art. 1434 alin. (1) lit. b), d)-h) și j);

b) indicațiilor menționate la art. 1434 alin. (2);

c) oricăror alte indicații sau instrucțiuni date de el pentru emiterea scrisorii de trăsură sau pentru a fi incluse în aceasta.

Dacă, la cererea expeditorului, transportatorul înscrie în scrisoarea de trăsură menţiunile indicate la alin.(1), se consideră, până la proba contrarie, că acesta a acţionat în numele expeditorului.

Articolul 1436 alin. (1) și (2) Codul civil prevede că la preluarea bunului, transportatorul este obligat să verifice:

a) exactitatea mențiunilor din scrisoarea de trăsură referitoare la numărul de colete, precum și la marcajul și numerele lor;

b) aspectul exterior al bunului și al ambalajului;

c) modul de încărcare și aranjare a bunului în vehicul.

Dacă nu dispune de mijloace corespunzătoare pentru a verifica datele menţionate la alin.(1) lit. a), transportatorul consemnează rezervele sale motivate în scrisoarea de trăsură. De asemenea, el trebuie să motiveze rezervele faţă de starea exterioară sau ambalajul bunului. Rezervele nu-l obligă pe expeditor dacă nu le-a acceptat expres în scrisoarea de trăsură.

Conform art. 8 al Convenţiei, la primirea mărfii, transportatorul este obligat să verifice: a) exactitatea menţiunilor din scrisoarea de trăsură referitoare la numărul de colctc, cît şi la marcajul şi la numerele lor; b) starea aparentă a mărfii şi a ambalajului ei. Dacă transportatorul nu are mijloace rezonabile de a verifia exactitatea menţiunilor indicate în paragraful 1 a) al prezentului articol, el va înscrie în scrisoarea de trăsură rezerve care trebuie să fie motivate. El trebuie, de asemenea, să motiveze toate rezervele pe care le face privire la starea aparentă a mărfii şi a ambalajului ei. Aceste rezerve nu angajează pe expeditor, dacă acesta nu le-a acceptat în mod expres în scrisoarea de trăsură.

În conformitate cu art. 9 alin.(2) din Convenţie, în absenţa înscrierii în scrisoare de trăsură a rezervelor motivate ale transportatorului, există prezumţia că marfa şi ambalajul ei erau în stare aparent bună la momentul primirii de către transportator şi că numărul de colete, cît şi marcajele şi numerele lor erau conforme cu menţiunile din scrisoarea de trăsură.

Potrivit art. 10 al Convenţiei din 19 mai 1956, privind contractul de transport internaţional de mărfuri pe şosele, semnată la Geneva (CMR), expeditorul este răspunzător faţă de transportator pentru daunele pricinuite persoanelor, materialului sau altor mărfuri, precum şi pentru cheltuielile cauzate de defectuozitatea ambalajului mărfii, afară de cazul cînd defectuozitatea, fiind aparentă sau cunoscută transportatorului în momentul primirii mărfii, transportatorul nu a făcut rezerve cu privire la aceasta.

Art. 17 alin. (l) al aceleiaşi Convenţii prevede că transportatorul este răspunzător pentru pierderea totală sau parţială sau pentru avariere, produse între momentul primirii mărfii şi cel al eliberării acesteia, cât şi pentru întârzierea în eliberare.

Conform art.23 al Convenţiei, când, în conformitate cu dispoziţiile prezentei Convenţii, este pusă în sarcina transportatorului o despăgubire pentru pierderea totală sau parţială a mărfii, această despăgubire este calculată după valoarea mărfii la locul şi în momentul primirii acesteia pentru transport. Valoarea mărfii este determinată pe baza cursului bursei sau, în lipsa acestuia, pe baza preţului curent al pieţei, sau, în lipsa amîndurora, pe baza valoni normale a mărfurilor de acelaşi fel şi de aceeaşi calitate.

Prevederi similare se conţin şi la art. 1448 alin. (1) Cod Civil al RM, care indică faptul că transportatorul răspunde pentru distrugerea, pierderea totală sau parţială ori deteriorarea bunului în măsura în care distrugerea, pierderea sau deteriorarea a avut loc între momentul preluării şi cel al livrării, precum şi pentru depăşirea termenului de livrare.

Prin prisma situaţiei de fapt elucidate şi în baza normelor de drept menţionate, Colegiul apreciază ca fiind greşită concluzia primei instanţe, că deteriorarea bunurilor ce formează obiectul litigiului nu s-a datorat din culpa SRL „VLADNICOTRANS”

,care are încheiat contract privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor cu SAR „MOLDCARGO” SA. și ultima este eliberată de plata despăgubirii de asigurare.

Or, conform procesului-verbal de constatare nr.1 din 18.05.2022, întocmit și semnat de către reprezentanții SRL „ARTGRANIT” și SRL „VLADNICOTRANS” s-au constatat cauzele defecțiunii, și anume: **nerespectarea normelor de transportare a mărfurilor,** iar ca urmare marfa deteriorată în proporție de 9 plăci din totalul de 17 plăci transportate, fără posibilitatea de a fi utilizate conform destinației(f.d.86).

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată menționează că în conformitate art. art.1872 alin.(1) Cod Civil, în cazul asigurării de răspundere civilă, asigurătorul se obligă să plătească o despăgubire pentru prejudiciul de care asiguratul răspunde în temeiul legii față de terțe persoane păgubite și pentru costurile de apărare suportate conform art. 1863.

Potrivit prevederilor art.1880 alin(5) Cod Civil, asigurătorul plătește despăgubirea direct terțului păgubit în măsura în care acesta nu a fost despăgubit de către asigurat.

Corelând circumstanțele expuse cu normele legale citate supra, Completul judiciar notează, că la caz, existând raporturile contractuale de asigurare stabilite în baza contractului privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto nr.M0076/2022 din 03 februarie 2022, SRL „ARTGRANIT” urmează a fi despăgubită de către SAR „MOLDCARGO” SA, întrucât SRL „VLADNICOTRANS” este beneficiara poliției de asigurare.

Or, conform pct. 4.1 din Condițiile de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto aprobat prin Hotărârea Comitetului de Conducere a SAR „MOLDCARGO” SA nr.04-2/2011 din 15 aprilie 2011, prin asigurare sunt acoperite răspunderea pentru distrugerea și/sau deteriorarea încărcăturii, supuse transportării sau expedierii în conformitate cu prevederile Convențiilor internaționale de transportare, aplicate în mod obligatoriu sau în virtutea condițiilor contractuale. Pentru transportările internaționale auto – Convenția internațională „Cu privire la contractul internațional de transportare a încărcăturilor 1956 (CTRI/CMR).

Completul judiciar consideră, că constatările instanței de fond, precum că „șapte plăci din ceramică și granit au fost deteriorate ca urmare a cedării stand-ului din lemn la greutatea mărfii încărcate, iar alte două plăci au fost deteriorate în momentul descărcării acestora de către destinatar, fapte ce au survenit din culpa intervenientului accesoriu SRL „ART-GRANIT”, care nu a asigurat integritatea mărfii, prin instalarea acesteia pe un stand din lemn a cărui rezistență a cedat la greutatea de 5 410 kg, precum și a SRL „ARTGRANIT” din România, care a procurat stand-ul din lemn odată cu marfa”, nu pot fi raportate la circumstanțele cauzei. Or, SRL „VLADNICOTRANS” nu a avut careva obiecții la momentul încărcării mărfii, scrisoarea de trăsură neconținând careva rezerve motivate cu privire la modul de încărcare a mărfii.

Nu poate fi reținută în vedere, în acest sens, apărarea SAR ”MOLDCARGO” SA, conform căreia aceasta este exonerată de obligația compensării pagubei, întrucât nu deține raport juridic cu SRL „ARTGRANIT” din România, întrucât, marfa transportată a fost asigurată de către compania de transportare SRL

„VLADNICOTRANS” la compania de asigurări SAR ”MOLDCARGO” SA, iar prin prisma prevederilor art. 1880 alin. (5) Cod Civil, care indică, că asiguratul plătește despăgubirea direct terțului păgubit în măsura în care acesta nu a fost despăgubit de către asigurat, reclamantul SRL „ARTGRANIT” este în drept să obțină din contul SAR „MOLDCARGO” SA. o despăgubire pentru paguba suferită ca urmare a distrugerea încărcăturii.

Astfel, în cumulul circumstanțelor de fapt și normelor de drept citate supra, Colegiul civil consideră necesar de a încasa de la SAR „MOLDCARGO” SA în beneficiul SRL „ARTGRANIT” suma de 6900 Euro, cu titlu de despăgubiri cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și a sumei de 4500 RON(lei românești), cu titlu de cheltuieli de transportare a mărfii de la locul producerii evenimentului către locul destinației.

Cu referire la cheltuielile de judecată.

În sensul art. 82 din Codul de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În condițiile art.94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform ordinului de plată nr. 413 din 02 august 2022(f.d.2) rezultă că, SRL „ARTGRANIT” pentru examinarea cauzei în prima instanță a achitat taxa de stat în sumă de 4646,80, iar conform ordinului de plată nr.38 din 05 martie 2024 a achitat la depunerea apelului taxa de stat în mărime de 3949,80 lei(f.d.211).

Astfel, ținând cont de prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel consideră întemeiate pretențiile reclamantei/apelantă cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă, și anume, încasarea taxei de stat în sumă de 3 641, 76 lei pentru depunerea acțiunii în prima instanță și 4 321, 69 lei pentru depunerea apelului.

În concluzie, luând în considerație că în speță s-a constatat întrunirea temeiurilor pentru casarea hotărârii contestate pentru motivele specificate supra, Colegiul ajunge la concluzia de a admite apelul, a casa hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre, de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) şi art. art. 389-390) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de către SRL „ARTGRANIT”.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și SAR

„MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT” și Andrei Blănița cu privire la încasarea solidară a despăgubirii cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și cheltuielilor aferente respectivului incident, cu compensarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT” și Andrei Blănița cu privire la încasarea solidară a despăgubirii cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și cheltuielilor aferente respectivului incident, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul SAR „MOLDCARGO” SA în beneficiul SRL „ARTGRANIT” suma de 6900 (șase mii nouă sute) Euro, cu titlu de despăgubiri cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și a sumei de 4500(patru mii cinci sute) RON(lei românești), cu titlu de cheltuieli de transportare a mărfii de la locul producerii evenimentului către locul destinației.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România, se respinge, ca neîntemeiată.

Se încasează din contul SAR „MOLDCARGO” SA în beneficiul SRL „ARTGRANIT” taxa de stat în sumă de 4646,80 (patru mii șase sute patruzeci și șase) lei 80 bani, pentru depunerea acțiunii în prima instanță și suma de 3949,80 (trei mii nouă sute patruzeci și nouă) lei 80 bani, pentru depunerea apelului.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul Anton Marina

Judecătorii Dulghieru Dorin

Cojocaru Olga

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător: Petru Harmaniuc)
Dosarul nr. 2ac-403/24
2-22117032-02-2ac-05062024

Opinie separată
a judecătorului Cojocaru Olga

10 octombrie 2024 mun. Chișinău

Conform art. 48 alin. (2) CPC al RM, pe marginea cererii de apel declarată de către SRL „ARTGRANIT” din România,
în cauza, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „ARTGRANIT” din România împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT” și Andrei Blănița cu privire la încasarea solidară a despăgubirii cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și cheltuielilor aferente respectivului incident, cu compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă,

La 08 august 2022, SRL „ARTGRANIT” din România a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT”, solicitând încasarea solidară din contul SRL „VLADNICOTRANS” și SAR „MOLDCARGO” SA în beneficiu său a sumei de 6 901 euro, cu titlu de despăgubire cauzată în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și a sumei de 4 500 Ron (lei românești), cu titlu de cheltuieli de transportare a mărfii de la locul producerii evenimentului către locul de destinație, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România împotriva SRL „VLADNICOTRANS” și S.A.R. „MOLDCARGO” SA, intervenienți accesorii SRL „ART-GRANIT” și Andrei Blănița cu privire la încasarea solidară a despăgubirii în mărime de 6901euro cauzată în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și cheltuielilor aferente respectivului incident în mărime de 4500 RON, cu compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze civile.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 19 martie 2024, prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), SRL „ARTGRANIT” din România a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2024, în privința căreia îmi exprim dezacordul, s-a decis admiterea cererii de apel declarată de către SRL „ARTGRANIT”, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024 și emiterea unei noi hotărâre, prin care: s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România și încasat din contul SAR „MOLDCARGO” SA în

beneficiul SRL „ARTGRANIT” suma de 6900 Euro, cu titlu de despăgubiri cauzate în legătură cu deteriorarea bunurilor transportate și a sumei de 4500 RON(lei românești), cu titlu de cheltuieli de transportare a mărfii de la locul producerii evenimentului către locul destinației. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ARTGRANIT” din România, s-a respins, ca neîntemeiată. S-a încasat din contul SAR „MOLDCARGO” SA în beneficiul SRL „ARTGRANIT” taxa de stat în sumă de 4646,80 lei, pentru depunerea acțiunii în prima instanță și suma de 3949,80 lei, pentru depunerea apelului.

În conformitate cu art. 48 alin. (2) Cod de procedură civilă *”judecătorul care nu este de acord cu hotărîrea majorităţii semnează hotărîrea, dar este în drept să expună în scris opinie separată, care se înmânează preşedintelui şedinţei şi se anexează la dosar*”.

Am semnat decizia din 10 octombrie 2024, dar nu sunt de acord cu soluția adoptată, astfel, având o altă opinie asupra cererii de apel- soluția de respingere a cererii de apel depuse de SRL „ARTGRANIT” și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024.

Susținând opinia separată, mă voi expune asupra netemeiniciei cererii de apel depuse de către SRL „ARTGRANIT” .

În susținerea acestei concluzii notez, că SRL „ARTGRANIT” din România pretinde încălcarea de către SRL „VLADNICOTRANS”, în calitate de transportator a obligaţiilor sale de transportare a mărfurilor prin deteriorarea lor, în mărimea pretinsului prejudiciu în mărime de 6 901 EUR şi cheltuieli de transportare 4 500 RON. La fel, SRL „ARTGRANIT” a pretins încălcarea de către SAR „MOLDCARGO” SA a obligaţiei sale de despăgubire ca urmare a cauzării acestui prejudiciu.

În acord cu prevederile art. 10 din Convenţia Relativă la Contractul de Transport Internaţional al Mărfurilor pe Şosele (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1318 din 02.03.1993), expeditorul este răspunzător fata de transportator pentru daunele pricinuite persoanelor, materialului sau alte mărfuri, precum şi pentru cheltuielile cauzate de defectuozitatea ambalajului mărfii, afară de cazul când defectuozitatea, fiind aparentă sau cunoscută transportatorului în momentul primirii mărfii, transportatorul nu a făcut rezerve cu privire la aceasta.

Conform art. 17 pct. 4 din Convenţie, ținând cont de articolul 18 paragrafele 2 până la 5, transportatorul este exonerat de răspundere dacă pierderea sau avaria rezulta din riscurile particulare inerente uneia sau mai multora dintre următoarele fapte:

a)folosirea de vehicule descoperite, fără prelate, daca aceasta folosire a fost convenita într-un mod expres şi menţionată în scrisoarea de trăsură;

b)lipsa sau defectuozitatea ambalajului pentru mărfurile expuse prin felul lor la stricăciuni sau avariere, când aceste mărfuri nu sunt ambalate sau sunt rău ambalate;

c)manipularea, încărcarea, stivuirea sau descărcarea mărfii de către expeditor sau destinatar sau de către persoane care acţionează în contul expeditorului sau al destinatarului;

d)natura unor mărfuri expuse, datorita cauzelor inerente înseşi naturii lor, fie la pierdere totală sau parţială, fie la avarie în special prin spargere, rugină, deteriorare internă şi spontană, uscare, curgere, pierdere normală sau prin acţiunea insectelor sau a rozătoarelor;

e)insuficienta sau imperfecţiunea marcajelor sau a numerelor coletelor;

f)transportul de animale vii.

Totodată, prevederile art. 1449 Codul Civil reglementează exonerarea de răspundere a transportatorului şi prevede, că transportatorul este exonerat de răspundere pentru distrugerea, pierderea, deteriorarea bunului sau depăşirea termenului de livrare dacă:

a)acestea se datorează vinovăţiei celui îndreptăţit să dispună de bun;

b)acestea se datorează indicaţiilor celui îndreptăţit să dispună de bun, în cazul în care nu au fost provocate de vinovăţia transportatorului;

c)acestea se datorează unui viciu propriu al bunului;

d)acestea se datorează circumstanţelor pe care transportatorul nu putea să le evite şi ale căror consecinţe nu le putea preveni.

(2)Transportatorul nu poate fi exonerat de răspundere din motivul defecţiunilor vehiculului pe care-1 foloseşte pentru efectuarea transportului, nici al vinovăţiei locatorului sau a prepuşilor acestuia din urmă.

(3)Sub rezerva dispoziţiilor art. 1450 alin. (2)-(5), transportatorul este exonerat de răspundere dacă distrugerea, pierderea sau deteriorarea bunului rezultă din riscurile speciale inerente unei sau mai multor dintre următoarele împrejurări:

a)utilizarea unor vehicule descoperite, fără prelată, dacă această utilizare a fost convenită expres şi consemnată în scrisoarea de trăsură;

b)lipsa sau defectele ambalajului pentru bunurile expuse prin felul lor la risipire sau deteriorare, dacă aceste bunuri nu sînt ambalate sau sînt ambalate necorespunzător;

c)manipularea, încărcarea, stivuirea sau descărcarea au fost efectuate de expeditor, destinatar sau de un terţ care acţionează pentru expeditor ori destinatar;

d)natura unor bunuri expuse, datorită însăşi naturii lor, fie la pierdere totală sau parţială, fie la deteriorare, în special prin spargere, rugină, deteriorare internă şi spontană, uscare, curgere, pierdere normală ori prin acţiunea insectelor sau a rozătoarelor;

e)insuficienţa sau imperfecţiunea marcajelor sau a numerelor coletelor;

f)transportarea animalelor vii.

(4)Dacă, în baza dispoziţiilor prezentului articol, transportatorul nu răspunde de unii factori care au cauzat prejudiciul, răspunderea sa nu este angajată decît în măsura în care factorii de care el răspunde, în baza dispoziţiilor prezentului articol, au contribuit la prejudiciu."

Iar, art. 1450 alin. (2) Codul Civil prevede, că în cazul în care transportatorul susţine că, în funcţie de împrejurări, distrugerea, pierderea sau deteriorarea bunului se putea produce din cauza unui sau mai multor riscuri menţionate la art. 1449 alin. (3), se prezumă că prejudiciul s-a produs în acest fel. Cel îndreptăţit să dispună de bun poate însă dovedi că prejudiciul nu s-a produs ori nu s-a produs exclusiv din cauza unuia dintre aceste riscuri.

Coroborând cadrul legal citat mai sus cu circumstanţele speţei, consider că instanţa de fond corect a stabilit că, mărfurile au fost deteriorate pe parcursul transportării din cauza ambalării necorespunzătoare a acesteia, încărcării şi fixării ei în stand-uri de lemn, drept consecinţă, stand-urile de lemn au cedat sub presiunea şi greutatea mărfurilor. Or, în contractul de transport, confirmat prin scrisoarea de trăsură, părţile au convenit, că

încărcarea mărfurilor este controlată de expeditorul mărfii. Transportatorul nu poartă răspundere pentru deteriorarea mărfii din cauza încărcării şi ambalării incorecte a mărfii.

Sub acest aspect, notez, că ambalarea și încărcarea mărfurilor în mijlocul de transport al transportatorului SRL „VLADNICOTRANS” a fost efectuată exclusiv de către expeditor-intervenientul accesoriu SRL „ART-GRANIT”, care a convenit cu SRL „ARTGRANIT” din România modul de ambalare a mărfurilor și modalitatea de încărcare.

Ba mai mult, din Contractul-comandă privind transportul rutier de mărfuri nr. Precomandă - 09 din 11.05.2022, expeditorul -intervenientul accesoriu SRL „ART-GRANIT” a convenit cu transportatorul SRL„VLADNICOTRANS” transportarea mărfurilor cu greutatea de 3 000 kg, pe când transportatorului i-au fost transmise actele aferente transportării în care era indicată că masa mărfurilor transportate constituie 5 410,00 kg, practic de 2 ori mai mult.

În acest context, prezintă relevanță Concluzia specialistului S.A.S „PANTERA GRUP” din 28.10.2022, în care s-a indicat, că marfa transportată a fost deteriorată ca urmare a defectării carcasului din lemn pa care a fost instalată pentru transportare. Urmele deteriorării carcasului indică faptul că deteriorarea acesteia a avut loc sub greutatea mărfii instalate pe acesta. Cauza deteriorării încărcăturii transportate este instalarea plăcilor de piatră pe un carcas de lemn, rezistenţa căruia (la marmură şi granit) nu este în mod clar proiectată pentru transportarea mărfurilor a cărei greutate depăşeşte de multe ori capacitatea maximă de încărcare a carcasului. Un motiv suplimentar pentru deteriorarea încărcăturii este fixarea incorectă a mărfi pentru transport, ceea ce a dus la dezechilibrarea acesteia şi la o creştere suplimentară a presiunii asupra carcasului din lemn. Aspectul deteriorării arată semne clare ale unei discrepanţe între rezistenţa maximă a carcasului din lemn şi greutatea totală a mărfii (plăci din marmură şi granit) instalate pe acesta. Aceste dovezi indică faptul că deja în timpul încărcării mărfii, varianta unei astfel de evoluţii a evenimentelor era evidentă. Din punct de vedere al asigurării, cel mai probabil responsabil pentru deteriorarea încărcăturii se regăseşte la cel care a luat decizia şi a permis de a instala marfa din piatră pe un carcas din lemn a cărui rezistență nu este în mod clar proiectată pentru o astfel de transportare(f.d.102-105).

Astfel se atestă cert, că instanța de fond corect a concluzionat, că acțiunea înaintată de SRL „ARTGRANIT” este neîntemeiată, or, în speță s-a constatat cu certitudine faptul, că deteriorarea mărfurilor a fost cauzată în rezultatul acțiunilor SRL „ARTGRANIT” și SRL„ART-GRANIT”, care au convenit asupra ambalajului pentru transportarea mărfii, modul de ambalare și încărcarea ei în transportul transportatorului, respectiv transportatorului SRL „VLADNICOTRANS” este exonerat de răspunderea materială, iar SAR „MOLDCARGO” SA de plata despăgubirii de asigurare.

Pe această linie de analiză, îmi exprim dezacordul cu colegii pe marginea admiterii cererii de apel declarată de către SRL „ARTGRANIT” și casarea hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, soluția urmând a fi de respingere a cererii de apel depuse de SRL „ARTGRANIT” și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024.

Judecător **Cojocaru Olga**